

2025.gadā – fiksēts neapliekamais minimums un palielināta IIN likme

Avots: iFinances

Ceturtdien, 19. septembrī, valdība atbalstīja Finanšu ministrija sagatavoto informatīvo ziņojumu par valsts budžeta ieņēmumu un nodokļu politikas pārskatīšanu 2025.–2027. gadā, vēsta Ministru kabinets. 2025.gadā plānots atteikties no diferencētā un ieviest fiksēto neapliekamo minimumu, vienlaikus paaugstinot iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmes. Kādas izmaiņas ir plānotas?

No 2025. gada paredzēts noteikt fiksēto ar nodokli neapliekamo minimumu visām algām 510 eiro mēnesī apmērā un no 2026. gada to paaugstināt uz 550 eiro un 2027. gadā uz 570 eiro mēnesī. Pensionāru neapliekamo minimumu nākamajā gadā paredzēts paaugstināt no 500 uz 1000 eiro mēnesī. Minimālā alga 2025. gadā pieaugs no 700 uz 740 eiro mēnesī, 2026. gadā uz 780 eiro mēnesī, no 2027. gada uz 820 eiro mēnesī, bet no 2028. gada uz 860 eiro mēnesī.

Piemēram, ja persona saņem pensiju 750 eiro mēnesī, tad nākamajā gadā viņa ieguvums būs papildu 50 eiro mēnesī. Savukārt, ja pensija ir 1000 eiro, tad no 2025. gada persona “uz rokas” saņems par 100 eiro mēnesī vairāk.

Līdzsvarojot neapliekamo minimumu ar iedzīvotāju ienākumu nodokļa (IIN) likmēm un lai vienkāršotu darbaspēka nodokļu sistēmu, paredzēts ienākumiem līdz 105 300 eiro gadā (8 775 eiro mēnesī) noteikt vienu iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) likmi – 25,5% apmērā. Ienākumiem virs 8 775 eiro mēnesī, tiek saglabāts solidaritātes nodoklis 33%. Tā kā turpmāk neapliekamā minimuma apmērs neatkarīgi no atalgojuma lieluma būs nemainīgs, iedzīvotājiem “uz rokas” paliks vairāk naudas, neskatoties uz to, ka IIN likme mainītos no 20% un 23% pašlaik uz 25,5%.

Lai kompensētu darbaspēka nodokļu izmaiņu radīto samazinājumu budžeta ieņēmumos, plānots pārnest 1 procentpunktu no fondētās pensiju shēmas (otrā līmeņa) uz pensiju pirmo līmeni, novirzot attiecīgi pirmajam līmenim 15% un otrajam līmenim 5%.

Risinājums paredzēts terminēti laika periodā no 2025. gada 1. janvāra līdz 2028. gada 31. decembrim.

Lai sasniegtu Eiropas Savienības klimatneitralitātes mērķu sekmēšanu, pakāpeniski plānots paaugstināt akcīzes nodokļa likmes degvielai, kā arī degvielai, dabasgāzei un naftas gāzēm, ko izmanto par kurināmo, par CO₂ komponenti. 2025. gadā likme būs 10 eiro par 1 tonnu CO₂ un 2026. gadā 20 eiro par 1 tonnu CO₂.

Tāpat no 2025. gada paredzēts paaugstināt akcīzes nodokļa likmi bezalkoholiskajiem dzērieniem ar cukura saturu līdz 8 g uz 100 ml no 7,4 eiro par 100 litriem līdz 11,0 eiro par 100 litriem. Tā rezultātā nodokļu daļa vienam litram dzēriena pieaugtu par 4 centiem.

No 2027. gada, lai harmonizētu akcīzes nodokļa likmes ar Baltijas valstīm, paredzēts paaugstināt akcīzes nodokļa likmi arī alkoholiskajiem dzērieniem, tostarp alum, tabakas izstrādājumiem un pēc izmantošanas mērķa līdzīgiem produktiem, piemēram, karsējamai tabakai, tabakas lapām, e-šķidrumam un tabakas aizstājējproduktiem. Tā rezultātā stiprā alkoholiskā dzēriena 0,5 litru pudeles cena (alkohola saturs 40 tilpumprocenti) 2027. gadā varētu pieaugt par 0,15 centiem, vīna pudeles (0,75 litri) – par 6 centiem, bet 0,5 litru alus pudeles (alkohola saturs 5,2 tilpumprocenti) – par 2 centiem.

Nodokļu daļa (minimālais akcīzes nodokļa līmenis un tam piemērojamā pievienotās vērtības nodokļa daļa) paciņai cigarešu 2027. gadā pieaugs par 46 centiem, paciņai karsējamās tabakas (5,3 g) – par 19 centiem. Smēķējamās tabakas 40 g iepakojuma cena varētu pieaugt par 62 centiem, bet viena cigāru vai cigarillu iepakojuma (10 gab.) – par 29 centiem. Savukārt, elektronisko

cigarešu uzpildes šķidrumiem nodokļu līmenis par 2 ml iepakojumu pieaugs par 10 centiem, bet par 10 ml iepakojumu – par 48 centiem. Nodokļu daļa tabakas aizstājējproduktiem (piemēram, nikotīna spilventiņi, 14 g iepakojums) 2027. gadā pieaugs par 28 centiem.

Priekšlikumā ir ietverts plāns atcelt akcīzes nodokļa atbrīvojumu naftas produktiem, ko izmanto elektroenerģijas ražošanā un koģenerācijā, nosakot akcīzes nodokļa likmi kā naftas produktiem, kurus izmanto kā kurināmo.

Paredzēti arī grozījumi Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likumā, paredzot palielināt visas transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa likmes vidēji par 10%, sākot no 2025. gada, noteikt transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa samaksas termiņu – kalendārajam gadam sekojošā gada 31. janvāri un palielināt uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likmes vidēji par 10%, sākot no 2027. gada.

Sākot ar 2025. gadu paredzēts paaugstināt izložu nodokļa likmi līdz 15% un paaugstināt azartspēļu nodevu par azartspēļu organizēšanas licences pārreģistrāciju līdz 45 000 eiro par katru kārtējo gadu. Savukārt, sākot ar 2027. gadu, Izložu un azartspēļu likumā paredzēta vēl virkne izmaiņu, tostarp paaugstināt azartspēļu nodokļa likmi veiksmes spēlei pa tālruni un totalizatoram un derībām līdz 18% un paaugstināt azartspēļu nodokļa likmi bingo līdz 12%.

Strādājošo vecāku pabalstu paredzēts palielināt līdz 75% (pašlaik 50%) no piešķirtā vecāku pabalsta apmēra. Paredzēta arī IIN atvieglojuma koplīgumiem paplašināšana (mobilitātei) līdz 700 eiro gadā.

Savukārt autoratlīdzības saņēmējiem paredzēts turpināt līdz šim noteikto nodokļu nomaksas kārtību vēl uz 3 gadiem.

Piedāvājums paredz arī turpmāk piemērot pievienotās vērtības nodokļa (PVN) likmi 12% apmērā Latvijai raksturīgajiem svaigiem augļiem, ogām un dārzeņiem. Lauksaimnieku saņemtās atbalsta summas (subsīdijas) netiks apliktas ar IIN.

Nepieciešamās izmaiņas paredzēts virzīt likumprojekta "Par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam" pavadošo likumprojektu paketē.